

Alisa Weilerstein, violoncel

Les Suites per a violoncel de Bach

Palau Bach

Dijous, 12.12.19 – 20 h

Sala de Concerts

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Festeig (fragment)

“Tan poc mal
i amb massa lletra.
Tant de text
sense cap lletra.
Tanta lletra
i tant d’ofec
que, dins d’un llac
i amb el festeig
de les libèl·lules,
s’hi ofega més,
s’hi fa més fondo
i al final
s’hi fa bonic.”

Blanca Llum Vidal
Punyetera flor (2014)

Programa

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Integral de les *Suites per a violoncel sol*

I part	
<i>Suite per a violoncel núm. 1, en Sol major, BWV 1007</i>	16’
Prélude	
Allemande	
Courante	
Sarabande	
Menuets I-II	
Gigue	
<i>Suite per a violoncel núm. 2, en Re menor, BWV 1008</i>	19’
Prélude	
Allemande	
Courante	
Sarabande	
Menuets I-II	
Gigue	
<i>Suite per a violoncel núm. 3, en Do major, BWV 1009</i>	21’
Prélude	
Allemande	
Courante	
Sarabande	
Bourrées I-II	
Gigue	
Pausa de 25 minuts	
II part	
<i>Suite per a violoncel núm. 4, en Mi bemoll major, BWV 1010</i>	22’
Prélude	
Allemande	
Courante	
Sarabande	
Bourrées I-II	
Gigue	
<i>Suite per a violoncel núm. 5, en Do menor, BWV 1011</i>	24’
<i>Prélude</i>	
<i>Allemande</i>	
<i>Courante</i>	
<i>Sarabande</i>	
<i>Gavottes I-II</i>	
<i>Gigue</i>	
Pausa tècnica de 5 minuts	
<i>Suite per a violoncel núm. 6, en Re major, BWV 1012</i>	27’
<i>Prélude</i>	
<i>Allemande</i>	
<i>Courante</i>	
<i>Sarabande</i>	
<i>Gavottes I-II</i>	
<i>Gigue</i>	

Una versió d’Alisa Weilerstein de les *Sis Suites per a violoncel, BWV 1007-1011* de Johann Sebastian Bach és una oportunitat d’or per atansar-nos a una col·lecció indissociable de la figura de Pau Casals (1876-1973), que, precisament, va ser qui la va treure de l’oblit. La va descobrir amb només tretze anys quan va localitzar en una botiga de música de Barcelona l’edició de F. Grützmacher. Aquesta col·lecció, com tantes altres obres del catàleg bachià, tot just començava a ser recuperada de l’oblit i progressivament, en el cas d’aquestes celebèrrimes *Suites*, la recepció inicial que havien obtingut era la de ser considerades tan sols unes obres pedagògiques compostes per una de les tres grans B de la música germànica. Poc rellevants, vaja. Casals, però, va decidir estudiar-les a fons i va decidir esperar a tenir seixanta anys per fer-ne un enregistrament considerat, per alguns, com el disc més important de la història de la música catalana.

Molt poques vegades s’ha donat importància al fet que Casals decidís enregistrar en tres sessions, una primera als mítics estudis Abbey Road de Londres el novembre del 1936 i dues més a París els anys 1938 i 1939, aquestes *Suites per a violoncel* en els anys de la Guerra Civil Espanyola. Passats els anys, quan ara podem escoltar extraordinàries versions com la de Weilerstein, una mica hem de pensar que sense Casals aquesta música, possiblement, hauria tingut una altra sort. Però, difícilment ens atrevim a dir que hauria pogut caure en l’oblit perquè és una obra que porta incorporat un testament espiritual en una música que, usant els termes de Wilfrid Mellers, sembla que l’home creï una dansa de i per a Déu.

Adscrites als anys d’Anhalt-Köthen (1717-1723), encara avui és difícil poder establir-hi una cronologia precisa i, el més interessant, si van ser compostes abans o després de la col·lecció de *Sonates i Partites per a violí sol*. Sigui com sigui, la col·lecció denota una consciència instrumental de proporcionar unes possibilitats lingüístiques i virtuosístiques per a l’instrument en un moment històric en què, predominantment, el violoncel era un instrument de baix continu. Bach, una vegada més, adopta un paper pioner en llegar unes obres que ja no només van permetre fer tocar al violoncel unes suites en sis moviments, sempre amb la mateixa estructura fixa de preludi seguit de cinc moviments de dansa: *allemande, courante, sarabande*, una dansa de naturalesa “galant” (*minuet, bourrée o gavotte*) i una *gigue* conclusiva, sinó també lloar Déu i permetre el gaudi de l’ànima.

Aquest paper pioner va requerir, però, el seu temps des de la seva creació fins a l’enregistrament de Casals. Si la primera edició impresa no va arribar fins al 1824 gràcies a Louis Pierre Norblin (1781-1854), editada a París per l’editorial Janet et Cotele, amb el títol de *Sonates ou Études*, Robert Schumann (1810-1856) fins i tot va decidir compondre un acompanyament pianístic per a les *Suites*, un acompanyament que va ser destruït per instàncies de Clara Schumann i Joseph Joachim, però del qual hem conservat una còpia del violoncel·lista Julius Goltermann (1825-1876).

No va ser fins al 1925 que Casals va començar a interpretar-les en directe i, per tant, es va iniciar aquesta important operació cultural com ho ha estat la de convertir les *Sis Suites* en “l’obra” per a violoncel per excel·lència. Des d’aleshores tots els violoncel·listes aspiren a la seva aportació i lectura pròpies. La de Weilerstien, de ben segur, és de les que no ens deixaran indiferents...

Oriol Pérez i Treviño, musicòleg i assagista

Alisa Weilerstein, violoncel

La violoncel·lista nord-americana ha cridat l'atenció arreu del món per un virtuosisme natural i la seva intensitat i sensibilitat interpretatives. El 2010 va ser convidada per Daniel Barenboim i la Berliner Philharmoniker per interpretar el *Concert* d'Elgar a l'Europakonzert anual de l'orquestra, aquell any al Sheldonian Theatre d'Oxford. Ha actuat amb les principals orquestres dels Estats Units i d'Europa, amb els directors Pablo Heras-Casado, Gustavo Dudamel, Sir Mark Elder, Christoph Eschenbach, Paavo Järvi, Zubin Mehta, Matthias Pintscher, Yuri Temirkanov, Juraj Valcuha, Osmo Vänskä, Semyon Bychkov, Simone Young i Jaap van Zweden. També ha actuat als principals festivals arreu del món com a solista, recitalista i músic de cambra.

La temporada 2018-19 va llançar l'àlbum *Transfigured night* (Pentatone), juntament amb els Trondheim Soloists de Noruega, amb tres obres mestres de la Primera i la Segona Escola de Viena: *Primer i Segon Concert de violoncel* de Haydn i *Verklärte Nacht* de Schönberg, amb què començà la temporada a Escandinàvia amb la mateixa formació. I per primavera, en versió de trio, va recórrer els Estats Units (amb el pianista Inon Barnatan, el violinista Sergey Khachatryan i el percussionista Colin Currie). També ha interpretat el *Segon Concert per a violoncel* de Xostakóvitx amb cinc orquestres: Filharmònica de Göteborg, Orquesta Nacional de Espanya, Orchestre de Chambre de Lausana, Orquestra de València i Toronto Symphony) i viatjarà per tot els EUA amb el *Concert per a violoncel* de Dvořák amb la Filharmònica Txeca, dirigida per Semyon Bychkov. Igualment interpretarà el *Concert* de Schumann amb la Filharmònica de Rotterdam a Bèlgica i els Països Baixos, i el *Primer Concert per a violoncel* de Saint-Saëns, la *Simfonia per a violoncel i orquestra* de Britten, *Don Quixot* de Richard Strauss i *Schelomo: rhapsodie hébraïque* de Bloch a diverses ciutats, des de San Diego a Viena. Finalment, oferirà dues actuacions amb la Danish National Symphony Orchestra de Copenhaguen i la Cincinnati Symphony amb el nou *Concert per a violoncel* de Matthias Pintscher dirigida pel compositor.

Entre la seva agenda amb orquestra oferirà cinc actuacions en solitari amb la integral de les *Suites per a violoncel* de Bach a Los Angeles, Boston, París, Berkeley i a l'Elbphilharmonie (com a part del Festival de Schleswig-Holstein).

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

D.L.: B 24292 - 2019

Proper concert

Dimarts, 17.12.19 – 20 h
Dimecres, 18.12.19 – 20 h
Sala de Concerts
Palau Bach

La Capella Reial de Catalunya
Le Concert des Nations

Jordi Savall, director

J. S. Bach: *Oratori de Nadal, BWV 248 (I i II)*

Preus: 35, 45, 60, 70 i 110 euros